

בבית המשפט העליון

בע"מ 4890/14

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: פלונית

נגד

המשיבה: פלונית

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט שי שוחט) מיום 12.6.2014 ברמ"ש 58455-03-14

בשם המבקשת: עו"ד רחלי גרינברג; עו"ד חגי אפרתי

בשם המשיבה: עו"ד איריס אילוטוביץ-סגל

פסק-דין

בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט שי שוחט) אשר דחה את בקשת המבקשת ליתן לה רשות לערער על החלטת בית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב (כב' השופטת ת' סנונית פורד), אשר דחה בקשה לבטל סעד זמני הקובע הסדרי ראייה זמניים הנוגעים לבנותיהן הקטינות של המבקשת והמשיבה.

תמצית העובדות וההליכים

1. המבקשת והמשיבה הכירו בשנת 2006 והיו לבנות זוג. בשנת 2008 רכשו השניים יחדיו דירה משותפת, ובשנת 2010 אימצו שם משפחה משותף לשתיהן. במרוצת השנים החלו השניים בטיפולי פוריות כשהן משתמשות בתורם זרע אנונימי משותף, ובקיץ 2010 נולדה לכל אחת מהן – בהפרש של שלושה שבועות זו מזו – בת

ביולוגית: ביתה הביולוגית של המשיבה שתכונה להלן א'; וביתה הביולוגית של המבקשת שתכונה להלן ב'. הקטינות, החולקות גם קשר גנטי, חיו יחד עם אימותיהן תחת קורת גג אחת וגדלו כאחיות זו לזו, וזאת עד שבמחצית השנייה של שנת 2012 עזבו המבקשת וביתה הביולוגית ב' את הדירה המשותפת.

2. ביום 18.10.2012 הגישו המשיבה וביתה הביולוגית א' תביעה למשמורת משותפת ולהסדרי ראייה, שבמסגרתה עתרה המשיבה לכך שיינתן צו למשמורת משותפת על הקטינה ב' ושייקבעו הסדרי ראייה בין הקטינות. בצד זאת הוגשה גם בקשה לקביעת הסדרי ראייה. ביום 6.11.2012 נערך בבית המשפט לענייני משפחה במחוז תל אביב דיון בבקשה. בסופו של דיון, שהתקיים במעמד הצדדים, הגיעו הצדדים להסכמות אשר קיבלו תוקף של החלטה, שלפיהן יתקיימו הסדרי ראייה בימים שני ורביעי במקומות שפורטו בהחלטה; יתקיים מפגש נוסף ביום שבת במקום שיוסכם על ידי הצדדים; בית המשפט ימנה מומחה מתאים; והצדדים יופנו ליחידת הסיוע.

3. בחודש דצמבר 2012, במסגרת דיון קדם משפט, הודיעה באת כוחה של המבקשת כי היא חוזרת בה מכל הסכמה שנתנה. בקשה מנומקת לביטול הסעד הזמני שהגישה המבקשת, שנשענה בעיקרה על טענות הנוגעות לאופן ייצוגה בידי באת כוחה הקודמת ולהיעדר סמכות של בית המשפט ליתן את הסעד שנתן, נדחתה בהחלטת בית המשפט לענייני משפחה (כב' השופטת ת' סנונית פורר) מיום 24.1.2013, שבה נקבע כי יש לאפשר קשר בין הקטינות כל עוד לא הוחלט על ניתוקן. ביום 2.2.2014 הגישה המבקשת בקשה נוספת לביטול הסעד הזמני, וזאת בטענה שהסעד הזמני הפך להסדר ארוך טווח הנמשך למעלה משנה, ועל כן ראוי לבחון את התאמתו; ובשל כך שחל שינוי נסיבות מהותי שמקורו ב"סבל הנורא שגורמים המפגשים לבנות והפגיעה האנושה בטובתן". ביום 1.3.2014 דחה בית המשפט לענייני משפחה את הבקשה. נקבע כי נוכח גילן של הקטינות, ניתוק הצדדים והקטינות אלה מאלה "יביא למעשה לתוצאה הסופית שאותה מבקשת המבקשת מראשיתם של ההליכים, וספק כיצד ניתן יהיה בסופו של יום לחדש את ההסדרים לו יימצא כי יש לעשות זאת". הוסף כי הטענה לפגיעה בקטינות היא שעומדת בליבה של המחלוקת בין הצדדים, ובנסיבות העניין יש למצות את ההליך לפני שייערך שינוי נוסף במצבן של הקטינות. המבקשת לא השלימה עם החלטה זו, והגישה בקשת רשות לערער עליה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. ביום 12.6.2014 דחה בית המשפט (כב' השופט ש' שוחט) את הבקשה, לאחר שנקבע כי לא הובאו ראיות ואסמכתאות לכך שנגרמים לקטינות נזקים.

4. יצוין כי ביני לביני, ביום 11.9.2013, הגישה המשיבה לבית המשפט לענייני משפחה "תביעה לצו הורות משפטית ולחילופין אפוטרופסות", שבה עתרה לכך שבית המשפט יכריז עליה כהורה ואפוטרופוס נוסף על ב', ביתה הביולוגית של המבקשת.

בהחלטת בית המשפט לענייני משפחה מיום 18.2.2014 אוחדו התביעה נושא בקשה זו והתביעה לצו הורות וכן מונתה עובדת סוציאלית. מכתבי בית הדין עולה כי ישנה תביעה נוספת לאימוץ אשר עותק הימנה לא צורף לכתבי הטענות.

5. מכאן בקשת הרשות לערער שלפניי, שבגדרה שבה המבקשת על בקשתה לבטל את הסדרי הראייה שנקבעו בעניין הקטינות. לטענת המבקשת, הותרת הסעד הזמני על כנו משמעה הענקת מלוא הסעד שנתבקש על ידי המשיבה וזאת באמצעות סעד זמני. המבקשת סבורה כי בית המשפט המחוזי לא יחס משקל ראוי לחלוף הזמן מאז ניתנה ההחלטה הראשונית בבקשת הסעד הזמני, ולמעשה כלל לא נדרש לעניין בגוף החלטתו; וכי לא ניתן די משקל לשינוי נסיבות מהותי שיש בו כדי להשפיע על הסעד שהוענק – שינוי המתבטא בכך שהמפגשים הפכו "הרסניים", כלשון המבקשת, לנפשו של הקטינות. לעמדת המבקשת, כתב התביעה שהגישה המשיבה מחוסר עילה בשל כך שלא נעשתה כל פעולה לכינון סטטוס משפטי בין צד אחד לבין ילדו של האחר. על כן יש לקבוע, לשיטת המבקשת, כי גם הסעד הזמני ניתן בהיעדר עילה ובהיעדר הצדקה משפטית, בשים לב לכך שהסדרי ראייה "יכולים להתקיים רק בין הורה לילדו הביולוגי". לבסוף טענה המבקשת כי בקשתה מגלה עילה לדיון ב"גלגול שלישי" שכן "מדובר בסטייה ניכרת מהדין הנוהג לעניין סעדים זמניים".

6. המשיבה סומכת ידיה על החלטות הערכאות הקודמות. לדברי המשיבה, מרגע לידתן של הקטינות תיפקדו היא והמבקשת כאימהותיהן לכל דבר ועניין, ללא קשר למוצאה הביולוגי של מי מהקטינות. משכך, נטען כי קבלת בקשת המבקשת משמעה ניתוק הקשר בין הקטינות וכן ניתוק הקשר בין ב' לבינה, וזאת בניגוד לטובתן של הקטינות ובניגוד להמלצות המומחית שמונתה בידי בית המשפט לענייני משפחה. לפי המשיבה, ביטול הסדרי הראייה יוביל לסתימת הגולל על הקשר בין הקטינות לבין עצמן ובין ב' לבין המשיבה, באופן שייתר את הסעד המבוקש בתביעתה. כמו כן ציינה המשיבה כי המבקשת אינה מציעה כל חלופה להסדרי הראייה הקיימים.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה ובצירופותיה וכן בתשובה לה החלטתי לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות לערער והוגש ערעור לפי הרשות שניתנה. לגופו של עניין, מצאתי כי הסוגייה מצריכה בחינה מחודשת, כפי שיפורט להלן. בסכסוך בין בנות הזוג מבקשת כעת המשיבה כי יוענק לה "צו הורות" כך שהקשר הקיים בינה לבין הקטינה ב' יעוגן משפטית; כי הקטינה ב' תימצא במשמורת משותפת; וכי יתקיימו הסדרי ראייה בינה לבין ב' ובין ב' לבין אחותה א', באופן שיישמר את הקשרים ביניהן. תחילה אומר כי לא ראיתי מקום להתערב בהחלטת הערכאות הקודמות אשר מצאו כי ניתוק הקשר בין

הצדדים עלול לפגוע בסעד המבוקש על ידי המשיבה – "צו הורות פסיקתי" – שאיני רואה מניעה עקרונית להעניקו במקרים המתאימים. צו הורות מעין זה מעגן את הקשר המשפטי בין הורים ממשפחות חד-מיניות לבין ילדיהם, ויש בו כדי להקל ולקצר את הליך ההכרה בהורה הלא-ביולוגי שלו נדרשים כיום זוגות חד-מיניים (ראו והשוו: בג"ץ 566/11 ממוט מגד נ' משרד הפנים, פסקה 36 לחוות דעתה של המשנה לנשיא מ' נאור ופסקה 42 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן (28.1.2014)). עוד מובן כי אין לומר כי לא ניתן להכיר במשמורת משותפת של בני אותו המין ביחס לילדים אשר הובאו למסגרת הקשר המשותף. הנה כי כן, על אף טענת המבקשת, אין לקבוע כי תביעת המשיבה נעדרת עילה על פניה. במצב דברים זה, היענות לבקשה למתן סעד זמני מסוג זה שהתבקש במקרה הנוכחי מבטיחה שלא תישלל האפשרות למתן סעד עיקרי אפקטיבי, אם כך יוחלט. די בשיקול זה כדי להטות את הכף לעבר אי-התערבות בעצם קביעתם של הסדרי ראייה בהחלטה נושא הבקשה שלפניי.

8. עם זאת, בנסיבות העניין אני סבור כי יש מקום לשקול בשנית את מתכונת הסדרי הראייה שנקבעו. משמעות הסדרי הראייה שעליהם הסכימו המבקשת והמשיבה היא כי הלכה למעשה נכפים על השתיים מפגשים תכופים. חיובן של המבקשת והמשיבה להפגיש את הקטינות ואגב כך להיפגש זו עם זו למשך שעות ארוכות כמה פעמים בשבוע, בשים לב לסכסוך המר הניטש ביניהן, מצריך בחינה נוספת באשר למתכונת הפגישות, וזאת גם בהינתן חלוף הזמן. יובהר כי אין משמעות הדבר כי יש לערוך שינוי בתדירות המפגשים ובמשכם, ואין בכך משום נקיטת עמדה ביחס לטענות לעניין טובתן של הקטינות.

בכפוף לאמור, התיק יוחזר לבית המשפט לענייני משפחה אשר יפעל לבחינה מחודשת של מתכונת הסדרי הראייה ויחליט אם יש מקום לשנותם ובאיזה אופן. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתן היום, ז' באלול התשע"ד (2.9.2014).

ש ו פ ט